

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์ระหว่างครูสังคัมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน และระหว่างครูสังคัมศึกษาที่มีพื้นความรู้ทาง เศรษฐศาสตร์ต่างกัน โดยที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

การศึกษาค้นคว้าข้อมูล

1. ศึกษาหลักสูตร แบบเรียน ประมวลการสอน คู่มือครู วิชา เศรษฐศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ
2. สัมภาษณ์ครูสังคัมศึกษาที่สอนวิชา เศรษฐศาสตร์ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน และศึกษานิเทศก์เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 คน เพื่อนำความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในด้านการเรียนการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมา เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

การสร้าง เครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด เพื่อถามความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษาที่สอนวิชา เศรษฐศาสตร์ เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ ถามเกี่ยวกับเพศ อายุ จุดจบทางการศึกษา วิชาเอก ประสบการณ์การสอน จำนวนรายวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับ เศรษฐศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา การเข้ารับการฝึกอบรม จำนวนคาบที่ทำการสอน เหตุผลในการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์ และการสอนรายวิชา เศรษฐศาสตร์ที่เป็นวิชา เลือก

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชา เศรษฐศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเรื่องต่อไปนี้

1. ปัญหาด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา
3. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ปัญหาด้านสื่อการสอนและแหล่งวิชาการ
5. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคำตอบเป็นคะแนน 4 ระดับ คือ

- เห็นด้วยว่า เป็นปัญหามากที่สุด มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
 เห็นด้วยว่า เป็นปัญหามาก มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
 เห็นด้วยว่า เป็นปัญหาน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
 เห็นด้วยว่า เป็นปัญหาน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับข้อ เสนอแนะในปัญหาการเรียนการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นแบบปลายเปิด (Open end)

2. แบบสอบถามที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (รายงานปรากฏในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความเหมาะสมและครอบคลุมเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้สอนวิชา เศรษฐศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน โดยเป็นครูผู้สอนวิชา เศรษฐศาสตร์ จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน โรงเรียนสตรีวิทยา จำนวน 2 คน โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม จำนวน 2 คน โรงเรียนนนทรีวิทยา จำนวน 2 คน โรงเรียนสวนกุหลาบ จำนวน 1 คน โรงเรียนพุทธจักรวิทยา จำนวน 1 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรนี้ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำมาสร้าง เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับตัวอย่างประชากรจริงที่ได้เลือกไว้

ตัวอย่างประชากร

1. โรงเรียนที่ใช้เป็นตัวอย่างประชากร ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สุ่มตัวอย่างประชากรโรงเรียนจากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 186 โรงเรียน ตามเกณฑ์ร้อยละ 75 โดยใช้วิธีสุ่มแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) จะได้ตัวอย่างประชากรโรงเรียน 140 โรงเรียน (รายชื่อโรงเรียนปรากฏในภาคผนวก ข)

2. ตัวอย่างประชากรที่เป็นครูสังคมศึกษาที่สอนวิชาเศรษฐศาสตร์ (สังคมศึกษา 504) โรงเรียนละ 1 คน ได้ตัวอย่างประชากร จำนวน 140 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือจากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อส่งไปยังผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปให้ครูสังคมศึกษาที่ทำการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 140 ชุด ได้รับคืน 132 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.29 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ แล้วนำมาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 นำมาแจกแจงความถี่หาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$)

โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$\bar{X}$ แทนค่ามัชฌิม เลขคณิตของคะแนน

N แทนจำนวนผู้ตอบ

f	แทนความถี่ของคะแนน
X	แทนน้ำหนักของคำตอบ คิดเป็น 4, 3, 2 และ 1
ΣfX	= ผลรวมของคะแนนแต่ละระดับคูณความถี่
	(ประกอบ กรรณสูตร 2520: 41)

นำค่ามัธยัม เลขคณิตมาแปลความหมาย โดยกำหนด เกณฑ์ไว้ดังนี้

- 3.56 - 4.00 หมายความว่า ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์นั้น เป็นปัญหา มากที่สุด
- 2.56 - 3.55 หมายความว่า ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์นั้น เป็นปัญหา มาก
- 1.56 - 2.55 หมายความว่า ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์นั้น เป็นปัญหา น้อย
- 1.00 - 1.55 หมายความว่า ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์นั้น เป็นปัญหา น้อยที่สุด

3. สูตร หาค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S_x)

$$S_x = \sqrt{\frac{\Sigma X^2 - [(\Sigma X)^2/n]}{n-1}}$$

S_x	แทนส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน
ΣX^2	แทนผลบวกของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของคะแนน
$(\Sigma X)^2$	แทนผลบวกของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน
n	แทนจำนวนตัวอย่างประชากร

(Glass and Stanley 1970: 295)

แล้วนำมา เสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4. เปรียบ เทียบมัชฌิม เลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์ ระหว่างครูสังคัมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการทดสอบค่ามัชฌิม เลขคณิตที่แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1+n_2-2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}}$$

t แทนอัตราส่วนวิกฤต

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทนค่ามัชฌิม เลขคณิตของครูสังคัมศึกษาที่สอนวิชา เศรษฐศาสตร์ กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

S_1^2, S_2^2 แทนส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของครูสังคัมศึกษาที่สอนวิชา เศรษฐศาสตร์ กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 แทนจำนวนตัวอย่างประชากรของครูสังคัมศึกษาที่สอนวิชา เศรษฐศาสตร์ กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

(Glass and Stanley 1970: 295)

แล้วนำมา เสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5. เปรียบ เทียบความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน วิชา เศรษฐศาสตร์ ระหว่างครูสังคัมศึกษาที่ได้รับและไม่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อการสอน วิชา เศรษฐศาสตร์ โดยการทดสอบค่าที (t-test) เช่นเดียวกับข้อ 4

6. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open end) ถามข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นำมา รวบรวมและ เรียบเรียงข้อเสนอแนะตามลำดับความสำคัญ